Thema	Naam	Doelgroep	Soort begeleiding	Beschrijving + weblink	Strategie waarvan de ondersteuning deel uitmaakt	Wetgeving die met de ondersteuning wordt ondersteund	Oprichtingsdatum van de dienst	Beheer van de dienst (Overheidsopdracht? Subsidie? Intern bij Leefmilieu Brussel?) Aantal betrokken fte's	Voornaamste evoluties van de dienst sinds 2018	Jaarlijks budget van de dienst	Totaal budget sinds 2018	Aantal bedrijven dat sinds 2018 gebruik heeft gemaakt van de dienst	Profielen van de bereikte bedrijven (zko, kmo, zelfstandige, vzw, handelszaak, enz.)	Tijd die gemiddeld aan het bedrijf wordt besteed Periode waarover dat gebeurt (bv.: 2 dagen begeleiding gespreid over 3 maanden)	Kwantitatieve resultaten van deze begeleiding	Conclusies van de evaluatie van deze dienst
Mobiliteit	**Facilitator 'Mobility & Fleet'**	Bedrijven (> 100 fte's op 1 site) Mobiliteitsmanagers Overheden	Facilitator Begeleiding	Deze facilitator helpt bedrijven in het kader van het bedrijfsvervoerplan en specifiek in verband met het mobiliteitsbudget, 'Mobility as a service', het parkeerbeleid en de transitie naar emissievrij vlootbeheer. Het luik fleetmanagement richt zich ook specifiek tot de Brusselse overheden in het kader van de voorbeeldfunctie van de overheid. De ondersteuning neemt de vorm aan van persoonlijke begeleiding (ongeveer 30 dossiers per jaar) of antwoorden op specifieke vragen (helpdesk). Contact: facilitator.mobility.fleet@leefmilieu.brussels Info: https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/mobility-fleet-facilitator	'Low Emission Mobility'-strategie	Bedrijfsvervoerplannen; Voorbeeldfunctie van de overheid (15 mei 2014); Low Emission Zone	januari 2021	Overheidsopdracht	Het aanbod van de facilitator blijft in zijn huidige vorm bestaan, maar we bekijken permanent hoe we het doelpubliek beter kunnen bereiken, onze communicatiemiddelen (nieuwsbrief, video, website, gidsen) en webinars kunnen laten evolueren.	285.172,80 €	880.107,15 €	Sinds 2021 heeft de facilitator 62 bedrijven en overheden begeleid (december 2022) en 180 vragen via de helpdesk beantwoord. Hij heeft ook 10 webinars georganiseerd.	Kmo's, grote ondernemingen, Brusselse overheden.	3 tot 4 dagen begeleiding met om de 3 maanden opvolging na de begeleiding.	N.v.t.	De begeleide structuren geven een gemiddelde waarderingsscore van 8,63. De dienstverlening wordt zeer gewaardeerd door de bedrijven en overheden.
Mobiliteit	**Facilitator 'Laadinfrastructuur'**	Gebouwbeheerders Vastgoedontwikkelaars Aanvragers van een milieuvergunning Bedrijven Overheden (ook particulieren)	Facilitator Opleidingen Begeleiding	Voor elke structuur die laadinfrastructuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil uitrollen. De ondersteuning heeft betrekking op verschillende assen: 'light' begeleiding via de helpdesk, gepersonaliseerde begeleiding, opstelling van een FAQ, infosessies en workshops. Contact: facilitator.laadinfra@leefmilieu.brussels Info: https://leefmilieu.brussels/burgers/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/facilitator-laadinfrastructuur	'Low Emission Mobility'-strategie	Low Emission Zone	mei 2022	Overheidsopdracht	Opdracht gelanceerd in 2022, nog geen evolutie.	208.725 € incl. btw	Idem	De facilitator richt zich niet specifiek tot bedrijven maar ook tot particulieren en overheden. Hij beantwoordt honderden vragen per jaar en volgt jaarlijks enkele projecten intensiever op (afhankelijk van hun representativiteit of hun impact in termen van het aantal laadpunten).	Veel mede-eigendommen en syndici van gebouwen (ongeveer 90% van de vragen), alsook particulieren, verschillende bedrijven.	N.v.t.	N.v.t.	De opvolging wordt zeer gewaardeerd door met name de mede-eigendommen/syndici, die zich totaal verloren voelen bij aanvragen om palen te installeren, i.e. een voor hen volledig nieuw onderwerp.
Natuur	**Facilitator 'Natuur'**	Verenigingen Gemeenten - OCMW's OVM's (sociale woningen) Bedrijven Studiebureaus Crèches Ziekenhuizen Scholen Haven - Citydev	Individuele technische begeleiding Individuele methodologische begeleiding	Technische en methodologische begeleiding bij de inrichting en het ecologische beheer van groene ruimten en de omgeving van gebouwen (+ natuur geïntegreerd in gebouwen: nestkasten, groendaken). Ondersteuning bij het opstellen van bestekken, beheerplannen. Pre-begeleiding bij het opstellen van kandidaatstellingen voor de projectoproepen van Leefmilieu Brussel. Pre-begeleiding van scholen voor de operatie Re-Creatie. Contact: natuur@leefmilieu.brussels Info: https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/de-natuurfacilitator-helpt-u-bij-het-bevorderen-van-de-biodiversiteit	Natuurplan, Gewestelijk Programma voor Pesticidereductie, Strategie voor bestuivende en nuttige insecten	Ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud Ordonnantie van 20 juni 2013 betreffende een pesticidegebruik dat verenigbaar is met de duurzame ontwikkeling	oktober 2019	Overheidsopdracht 'Ondersteuning facilitator' (+ interne opvolging bij Leefmilieu Brussel van bepaalde dossiers)	Initiële opdracht in de laatste fase. Evaluatie gepland voor de zomer van 2023 om de vernieuwing van de opdracht voor de volgende periode van 4 jaar voor te bereiden.	262.430,00 €	1.049.720,00 €	De opvolging gebeurt op basis van het aantal dossiers (niet het aantal bedrijven). 11 dossiers 'bedrijven' (incl. Haven), 6 dossiers 'Citydev', 14 dossiers 'OVM's/BGHM', 8 dossiers 'Gemeenten', 4 dossiers 'Ziekenhuizen/RVT's' (+ 5 gepland), 24 dossiers 'Overige' (gerichte aanvragen, diepgaande analyses, deelname aan infosessies, enz.), 22 dossiers 'Scholen', 5 dossiers 'Sportterreinen', 2 dossiers 'GOB'.	BGHM/OVM's, Citydev, Haven, concessiebedrijven van Citydev/Haven, scholen (pre-begeleiding voor Re-Creatie), ziekenhuizen/rusthuizen, plaatselijke besturen (gemeenten-OCMW's), GOB, sportterreinen, syndici van gebouwen, enz. Over het algemeen op basis van werving per doelgroep, maar ook behandeling van rechtstreekse verzoeken (bv. via vragen om LB-info voorafgaand aan/tegelijk met aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen voor interessante locaties).	Variabel volgens de verzoeken, vaak over meerdere investeringsdagen.	Evaluatie gepland voor eind 2023.	Voorlopige conclusies: De begeleiding is methodologisch en leidt tot ontwikkelingsaanbevelingen, beheerplannen, enz. maar de uitvoering door de bedrijven/klanten blijft gehinderd door het ontbreken van financiering of subsidiëring van de werken (bv. groendaken, zwaardere bouwwerven, enz.) waardoor bepaalde doelgroepen niet in aanmerking komen voor de 'Renolution'-premies. Bepaalde kleine werken of leveringen zouden via de opdracht moeten kunnen worden geregeld. Ook het systematisch werken met overeenkomsten zal worden bestudeerd. Noodzaak om de begeleiding voor bepaalde meer technische/specifieke aspecten te versterken (met name boomteelt, inclusief akkoord van plaatselijke besturen voor vergroenings- en boomaanplantingsplannen).
Natuur	**Facilitator 'Stadslandbouw'**	Gemeenten Bedrijven Promotoren, ontwikkelaars Landbouwers/Producenten	Individuele technische begeleiding Opleidingen Netwerkvorming	Technische begeleiding bij de ontwikkeling van stadslandbouwprojecten, of u nu ondernemer bent, een publieke of private actor in stadsontwikkeling, of eigenaar van een terrein of gebouw. Begeleiding rond de economische modellen voor stadslandbouw, stadslandbouwtechnieken en regelgeving. Uitwisselingsworkshops over de uitvoering van stadslandbouwprojecten in Brussel. Medegefinancierd door Brussel Economie en Werkgelegenheid en Leefmilieu Brussel. Info: https://www.agricultureurbaine.brussels/nl/onze-missie/ Contact: facilitatorSL@goodfood.brussels	Good Food, Natuurplan, Gewestelijk Programma voor Pesticidereductie, Strategie voor bestuivende en nuttige insecten					130.000,00 €	477.000,00 €	Er werden 241 vragen behandeld sinds de start.	In het geval van deze facilitator en gezien het thema dat behandeld wordt, komen de meeste vragen van overheidsinstanties (gemeenten, OCMW's, Citydev, enz.). Uiteraard is er ook een niet onbelangrijk deel vragen dat van particulieren komt. Vaak gaat het dan over personen die een landbouwonderneming willen starten.	Bij de start namen de meeste vragen 1 of meerdere dagen in beslag. Door de aanmaak van informatiefiches die op de website beschikbaar werden gesteld, kon na verloop van tijd sneller doorverwezen worden naar al bestaande informatie. Dat maakte meer tijd beschikbaar voor meer specifieke contextgebonden vragen. Gemiddeld gaat het nu om vragen die 1 à 2 dagen in beslag kunnen nemen, maar in het verleden waren er ook begeleidingen die meerdere dagen duurden.	Het resultaat van deze begeleidingen valt eerder kwalitatief uit te drukken. Een onderzoek naar de impact van de begeleidingen van de voorbije jaren is op dit moment aan de gang. Het resultaat wordt in juni verwacht.	Kort na de opstart van de 'Good Food'-strategie heeft de oprichting van deze facilitator enorm geholpen om het onontgonnen terrein en de opstart en later de opschaling van de stadslandbouw in het Brusselse Gewest een boost te geven. Nu de impact en weerklank van de 'Good Food'-strategie groeit, blijft deze dienst relevant om bestaande en nieuwe actoren te begeleiden.
Afvalstoffen en hulpbronnen	**Recycle BXL Pro**	Bedrijven	Hulpmiddelen - gids, checklist	Website met hulpmiddelen en informatie over het sorteren en beheren van niet-huishoudelijk afval. In samenwerking met Fost Plus en Valipac. Website: https://recyclebxlpro.be/nl/ De inhoud van deze website wordt vanaf juni-juli 2023 gemigreerd naar de nieuwe website van Leefmilieu Brussel. Voorlopig blijft dit de referentiewebsite voor de professionals wat afvalbeheer betreft.	HABP	Brudalex2.0	2020	Overeenkomst 'Openbare Netheid en Leefomgeving' (tussen het Gewest en Fost Plus vzw).	De website is geëvolueerd van een sensibiliseringswebsite naar een informatieve website over de verplichtingen en goede praktijken voor de professionals op het gebied van afvalbeheer.	Dit hangt af van de noodzaak om de website te veranderen, maar dit jaar wordt de website gemigreerd naar de website van Leefmilieu Brussel, dus misschien nog een paar honderd euro in 2023.	17.371 € in 2020 (voor de creatie van de website) + 10.135 € in 2021 (voor de aanpassing van de website) + 5.700 € in 2022 (voor de aanpassing van de website) = 33.206 € Financiering door Fost Plus en Valipac	Geen cijfers beschikbaar.	Website voor alle beroepsprofielen.	N.v.t.	N.v.t.	Migratie van de website van Recycl BXL Pro naar de website van Leefmilieu Brussel.
Afvalstoffen en hulpbronnen	**Facilitator 'Bioafval voor professionelen'**	Bedrijven Gemeenten Scholen Gewestelijke administraties Inzamelaars	Helpdesk Sensibilisering Informatie en opleidingen Individuele technische begeleiding (diagnostiek + advies) Netwerkvorming Feedback voor strategische input	Begeleiding van professionals bij het voorkomen en sorteren van bioafval voor lokale nuttige toepassing of inzameling voor herwaardering (compost, biomethanisatie, enz.). De facilitator begeleidt ook de professionals van wie het bedrijfsmodel gericht is op de inzameling en nuttige toepassing van bioafval voor wat de wettelijke aspecten betreft. Hij treedt ook op als schakel tussen de producenten van bioafval, de composteerders en de gebruikers van compost. Contact: bioafvalpro@leefmilieu.brussels Info: https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/vragen-over-voedselverspilling-de-professionele-afvalfacilitator-geeft-je-advies	HABP	N.v.t.	oktober 2020	Overheidsopdracht 7 ingezette personen voor een investering van 1,5 fte	Meer deskundigheid. Sterke focus op de gemeenten en grote overheidsdiensten (meest vragende en proactieve doelgroepen). Splitsing van het technische gedeelte (voortgezet door FAC_PRO Bioafval) en het regelgevende gedeelte (bij FAC Vergunningen, die nadien is opgericht). Invoering van een transversaal communicatiepakket voor de economische actoren. Samenvoeging van de klantinterface met de Facilitator Bedrijfsafval (om de klantervaring te vergemakkelijken).	200.000,00 €	3e jaar van de overheidsopdracht, d.w.z. 600.000 € eind 2023 + 84.000 € voor de opleiding 'sitereferent'.	181 aanvragen geregistreerd via de helpdesk sinds januari 2021.	PUBLIEK Gewestelijke overheidsdiensten (bv. Actiris, VIVAQUA, enz.) Gemeenten (bv. Sint-Pieters-Woluwe, Brussel-Stad, Bosvoorde, enz.) Ceria PRIVÉ Zko's: horecazaken en handelszaken Vzw's	2 tot 5 dagen over 1 tot 3 maanden afhankelijk van de grootte van de onderneming/entiteit.	180 aanvragen behandeld door de helpdesk. 20 individuele begeleidingssessies uitgevoerd. Organisatie van of deelname aan 12 professionele voorlichtingsevenementen. 1 volledige opleidingscyclus 'sitereferent'.	Nuttige en efficiënte dienst, die vanaf 1 mei 2023 nog meer gevraagd zal worden na de invoering van de sorteerplicht van bioafval voor professionals.
Afvalstoffen en hulpbronnen	**Facilitator 'Bedrijfsafval'**	Bedrijven Selectieve inzamelingsoperatoren	Facilitator Audits Opleidingen Netwerkvorming	Helpdesk voor bedrijven over afvalpreventie en -sortering. Audits. Sensibilisering. Opleiding van afvalbeheeroperatoren om hun klanten te sensibiliseren. Bijwerken van hulpmiddelen (gids, enz.): o Verplichtingen o Preventieacties o Hulpmiddelen voor sortering Contact: recyclepro@leefmilieu.brussels Info: https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/een-facilitator-helpt-en-begeleidt-u-bij-het-beheren-van-uw-afval-als-professional NB: De facilitator biedt Leefmilieu Brussel ook technische ondersteuning voor de 'pro'-strategie op langere termijn. Interactie met de andere afvalfacilitatoren. Samenwerking met Hub en andere actoren in het kader van de WG PRO van het HABP.	HABP Shifting Economy Clean.brussels	Brudalex2.0	2021	Overheidsopdracht (0,5 fte intern bij Leefmilieu Brussel en 1,7 fte bij de overheidsopdracht)	Samenvoeging van de helpdesk-interface van de facilitator 'Bioafval' en de facilitator 'Bedrijfsafval' (recyclepro@leefmilieu.brussels).	274.754,50 € (in 2023)	471.420,00 €	Meer dan 500 professionals sinds 2021 (bedrijven, handelszaken, horecazaken, openbare entiteiten, ziekenhuizen, enz.).	Kmo's, handelszaken, openbare entiteiten, scholen, vzw's, enz.	Dit hangt af van het type aanvraag. Helpdesk: enkele minuten tot enkele uren. Diagnostiek: gemiddeld 2 dagen diagnostiek + 1 dag opvolging. Opleiding: 1 dag.	293 professionals gesensibiliseerd en/of begeleid in 2021 (via de helpdesk, diagnostieken, opleidingen). 223 professionals gesensibiliseerd en/of begeleid in 2022 (via de helpdesk, diagnostieken, opleidingen).	Nut jaar na jaar bevestigd. Betere zichtbaarheid, begrip, toepassing van de regelgeving.
Milieuvergunningen	**Facilitator 'BWLKE'**	Bedrijven Verenigingen van mede-eigenaars Overheden Brusselse gemeenten	Individuele technische begeleiding	Begeleiding van bedrijven bij het naleven van de BWLKE-wetgeving inzake parkeren buiten de openbare weg (kantoorparkings) Contact: facilitator.bwlke@leefmilieu.brussels Info over het BWLKE: www.leefmilieu.brussels/bwlke	Betere luchtkwaliteit door de afname van het woon-werkverkeer per auto	Milieuvergunningen - toepassing van het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing (BWLKE), onderdeel parkeren	januari 2021	Overheidsopdracht - Traject 2 personen werken aan het project gedurende ongeveer 10 dagen per maand, d.w.z. een kleine halftijdse job	Sinds eind 2020: samenwerking met studiebureaus, contact met de gemeenten.	90.000 € excl. btw	164.000 € gefactureerd	Sinds eind 2020: 120 vragen via de helpdesk, 29 begeleidingsdossiers, 9 proactieve begeleidingsdossiers.	Bedrijven met een parking met overtollige parkeerplaatsen. Verenigingen van mede-eigenaars Overheden Brusselse gemeenten	Voor een helpdeskvraag: van 1 uur tot een halve dag, afhankelijk van de vraag. Voor een begeleidingsdossier: kennisname van het dossier - contact en ontmoeting - opvolging en versturing van antwoorden, soms opstelling van specifieke rapporten - opvolging op lange termijn - uitwisselingen met Leefmilieu Brussel over de begeleiding (in totaal tussen 3 en 4 dagen). Voor een proactieve begeleidingsdossier: kennisname van het dossier - contact - herinneringen - vergadering - opvolging op lange termijn (in totaal tussen 2 en 3 dagen).	Sinds eind 2020: 120 vragen via de helpdesk, 29 begeleidingsdossiers, 9 proactieve begeleidingsdossiers. Onderzoek naar het herbestemmingspotentieel, met contact met potentiële partners - bijna 400 plaatsen geconverteerd (vaak naar fietsparkeerplaatsen). Contact met de 19 gemeenten en individuele gesprekken met 12 gemeenten. Bijeenkomsten en presentaties bij verenigingen van mede-eigenaars/syndici (3 in Brussel, waaronder een webinar). Opleiding over het BWLKE op parking.brussels. Deelname aan de uitwerking van het BWLKE 2.0 (criteria openbare parkings) en de presentatie ervan. Deelname aan de digithemaworkshops rond het BWLKE. Presentaties bij POLIS. Deelname aan LB-evenementen (Brussels Mobility Day, Shifting Economy Week, enz.).	Nut jaar na jaar bevestigd. Betere zichtbaarheid, begrip, toepassing van de regelgeving.
Milieuvergunningen	**Facilitator 'Vergunningen voor de sector van de circulaire economie'**	Bedrijven	Facilitator	Ondersteuning van bedrijven met projecten op het gebied van de circulaire economie bij het naleven van de wetgeving inzake milieu- en afvalvergunningen en begeleiding van Leefmilieu Brussel bij afvalthema's: onderzoek, benchmarking, opstellen van documenten, enz. Contact: permit_circ_waste@environnement.brussels Info: https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/de-facilitator-afval-en-vergunningen-voor-de-sector-van-de-circulaire-economie	GPCE	Milieuvergunningen, Brudalex	januari 2022	Overheidsopdracht - opdracht uitgevoerd door 2 personen, binnenkort 3, gemiddeld 40 uur per maand		2022: 55.313,87 € excl. btw; 2023: van januari tot maart: 11.220 € excl. btw	66.533,87 € excl. btw	In 2022: begeleiding van 40 bedrijven.	Bedrijven in de circulaire economie met projecten rond verwerking en voorbereiding met het oog op het hergebruik van afvalstoffen.	Variabel, dit hangt af van het mogelijke vervolg op de vraag: indien vastgesteld wordt dat een vergunningsaanvraag moet worden ingediend: begeleiding bij de voorbereiding van het dossier, wat enkele weken tot meerdere maanden in beslag kan nemen.	Sinds de gunning van de opdracht: 83 bedrijven begeleid en antwoord gegeven binnen gemiddeld 5 dagen.	Deze facilitator is een grote hulp voor de begeleiding van bedrijven in de circulaire economie, om hun stappen voor de aanvraag van hun milieuvergunning en de voorbereiding van hun kwaliteitsmanagementsysteem te vergemakkelijken. De facilitator helpt de administratie bij het ontwikkelen van technische documenten, met name in het kader van de uitvoering van Brudalex 2.0 en bij het uitvoeren van wetenschappelijk en wetgevend onderzoek op het gebied van afvalstoffen.
Geluid	**Facilitator 'Openbare weg - Geluid'**	Gemeenten Gewestelijke administraties Studiebureaus	Individuele begeleiding	Ondersteuning voor de inrichting van wegen op het gebied van geluid en trillingen. Contact: openbareweg.geluidsfacilitator@leefmilieu.brussels	'Quiet.brussels'-plan		december 2018	Overheidsopdracht - LB-medewerker 10 dagen per jaar	Facilitator in dit stadium niet goed bekend. Geen evolutie sinds 2018.	80.000 €	320.000 € voor 63.000 € excl. btw gepresteerd	7 voor 16 projecten.	Ontwikkelaars van openbare ruimten en wegen: gemeentelijke en gewestelijke administraties, studiebureaus.	Gemiddeld 36 uur Sommige grote dossiers vragen meer dan 100 uur.	De projecten die door deze facilitator werden opgevolgd, werden geheroriënteerd om hun akoestische hinder te verminderen.	De diensten van deze facilitator zijn een goede meerwaarde. Bekend bij de administraties maar weinig bekend bij de studiebureaus.
Water	**Facilitator 'Water'**	Bouwprofessionals Studiebureaus Architecten Gebouwbeheerders Overheden	Facilitator	Begeleiding van om het even welke projectdrager voor het waterbeheer bij een renovatie of de bouw van een gebouw, een perceel, een tuin of een openbare ruimte. Opleidingen, workshops 'op maat', FAQ en feedback. Contact: facilitator.water@leefmilieu.brussels Info en hulpmiddelen: https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/al-onze-tools-en-begeleiding-voor-waterbeheerprofessionals FAQ: https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/al-onze-tools-en-begeleiding-voor-waterbeheerprofessionals Vademecum wegen en water (toekomst!): Link komt eraan (einde 1e trimester 2022)	Waterbeheerplan Lucht-, Klimaat- en Energieplan	Kaderordonnantie Water, Ordonnantie Milieuvergunningen	december 2016	Overheidsopdracht - die het werk van 1,2 tot 2 fte deskundigen omvat.	Deze dienst steunt op 3 hoofdopdrachten: begeleiding, creatie van hulpmiddelen en opleiding van professionals in het veld. Het aantal aanvragen voor opdrachten van de facilitator is sinds 2018 met 292% gestegen (79 in 2018 tegenover 310 in 2022).	Cf. Facilitator Duurzame gebouwen - Waterfacilitator in de tweede lijn van de Facilitator Duurzame gebouwen	Cf. Facilitator Duurzame gebouwen - Waterfacilitator in de tweede lijn van de Facilitator Duurzame gebouwen	Sinds het begin van de opdracht van de facilitator in 2017 zijn 873 verschillende aanvragers begeleid.	Cf. Facilitator Duurzame gebouwen - Waterfacilitator in de tweede lijn van de Facilitator Duurzame gebouwen.	Ofwel maximaal 2 uur om een vraag te beantwoorden, ofwel 1/2 dag tot maximaal 2 dagen voor projectbegeleiding.	Er werden 980 verzoeken ingediend bij de Waterfacilitator.	Deze dienst is een goede meerwaarde voor het departement. Hij biedt begeleiding aan professionals in de watersector bij het uitvoeren van ambitieuze projecten op het gebied van regenwaterbeheer om de klimaatuitdagingen aan te gaan. Er is een reële evolutie vastgesteld in de milieukwaliteit van de projecten waarvoor een stedenbouwkundige of milieuvergunning wordt aangevraagd, bij aanvragers die al een beroep deden op de diensten van de Waterfacilitator. De tevredenheid van de aanvragers (over meerdere jaren gepeild) bedroeg gemiddeld 4,4/5.
Duurzame overheidsaankopen	**Facilitator 'Duurzame overheidsopdrachten'**	Overheden - overheidsaankopers	Helpdesk Opleidingen Hulpmiddelen - Webplatform, technische fiches	In het kader van Shifting Economy staat sinds september 2022 een nieuwe Facilitator Duurzame overheidsopdrachten ter beschikking van de Brusselse overheidsaankopers. De facilitator is belast met het adviseren van overheidsaankopers over duurzame en circulaire overheidsaankopen en de daarmee samenhangende wetgeving. Soort begeleiding: behoefteanalyse, hulp bij prospectie, proactieve zoektocht naar duurzame bedrijven die actief zijn in de prioritaire sectoren, proeflezen van bestekken, hulp bij het opstellen van bestekken, opstellen van nieuwe duurzame clausules, hulp bij gunning en controle-instrumenten, netwerkvorming, advies over interne strategie, enz. Contact helpdesk (mogelijkheid om een afspraak per videoconferentie aan te vragen via het volgende e-mailadres): greenprocurement@leefmilieu.brussels. Opleidingsprogramma en 'meet-your-buyer'-evenementen: https://leefmilieu.brussels/pro/tools-en-data/lesmateriaal-opleidingen-seminaries-en-workshops/een-nieuw-opleidingsprogramma-duurzame-overheidsopdrachten Typebestekken en andere hulpmiddelen: https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/modelbestekken-clausules-en-nuttige-documenten-voor-duurzame overheidsopdrachten	Shifting Economy		september 2022	Overheidsopdracht		144.000 €/jaar (vastlegging in september 2022)	144.000 €/jaar (vastlegging in september 2022), mogelijkheid tot verlenging in 2023	Sinds september 2022 heeft de Facilitator Duurzame overheidsopdrachten 59 vragen beantwoord via de helpdesk greenprocurement. Hij heeft ook 8 opleidingen georganiseerd rond het thema duurzame overheidsopdrachten en 1 'meet-your-buyer'-event. Momenteel begeleidt hij 6 besturen (BGHM, Vivaqua, Innoviris, gemeentebestuur van Schaarbeek, gemeentebestuur van Sint-Pieters-Woluwe, gemeentebestuur van Vorst) bij de uitvoering van interne strategieën.	Plaatselijke en gewestelijke overheden.	Gemiddeld 2 uur om een helpdeskvraag te beantwoorden, voor de begeleiding van interne strategieën neemt de begeleiding per administratie 5 dagen in beslag, gespreid over 6 maanden.	Te vroeg in de opdracht.	Te vroeg in de opdracht.
Duurzame voeding	**Dienst 'Good Food B2B'**	Ondernemingen (van de voedingsketen)	Individuele technische begeleiding Individuele methodologische begeleiding Netwerkvorming	De 'Good Food B2B'-dienst helpt Brusselse professionals de beste oplossing te vinden om zich te bevoorraden met lokale voedingsproducten uit milieu-, mens- en diervriendelijke productie- en distributiekanalen. Het doel is om Belgische voedingsproducten via een optimale logistiek op de Brusselse markt te brengen. Good Food B2B is een begeleidings- en informatiedienst voor bedrijven in de B2B voedingssector die Brusselse kopers (winkels, kantines, restaurants, enz.) in contact brengt met Belgische verkopers van Good Food (producenten, verwerkers, enz.). Concreet kan deze dienst : - informeren en begeleiden in projecten rond korte en ecologische ketens (diagnostiek en identificatie van te ondernemen acties, in relatie brengen met bestaande initiatieven, enz.); - in contact brengen met de juiste personen wat afzet of levering betreft; - begeleiden om een project vorm te geven en de praktijken te verbeteren; - synergiën tussen actoren en projecten creëren; - logistieke oplossingen zoeken of optimaliseren. Contact: B2B@goodfood.brussels Info: https://goodfood.brussels/nl/contributions/good-food-b2b-de-vroegere-ketenfacilitator-een-gratis-dienst-voor-professionals	Good Food		midden 2021	Overheidsopdracht met 183,5 mandagen in 2023	N.v.t.	125.000 € in 2023	124.000 € voor 2021 en 2022	Eind 2022: 105 aanvragen.	Producenten, verwerkers, groothandelaars, scholen, kantines, restaurants, winkels.	Een antwoord via de helpdesk neemt doorgaans 30 minuten tot 1 uur in beslag (de gemiddelde antwoordtijd bedraagt 69 minuten). De begeleiding vereist een of meer gesprekken om het verzoek te verfijnen en een antwoord op maat op te stellen. De begeleiding duurt over het algemeen niet langer dan 8 uur per klant. Over het algemeen is het 2 of 3 uur (het gemiddelde is 1 uur en 45 minuten).	Uit een analyse van de 32 opvolgingsreacties eind 2022 (permanent lopend) blijkt dat de meeste antwoorden van de helpdesk tot commerciële partnerschappen hebben geleid. Wanneer dat niet het geval is, is dat vaak te wijten aan een gebrek aan tijd of opvolging van de aanvrager.	De dienst heeft nog tijd nodig om bekend te worden en tot concrete projecten te leiden. De doelstelling voor eind 2023 is te komen tot concrete, grootschalige 'sectorale' projecten.
Energie en duurzame gebouwen	**Facilitator 'Duurzame gebouwen'**	Professionals in duurzaam bouwen	Helpdesk Individuele technische begeleiding Audits/quickscans - plaatsbezoeken	Helpdesk voor bouwprofessionals bij hun inspanningen om gebouwen te verbeteren en te renoveren. De ondersteuning is gevarieerd: begeleiding vanaf het ontwerp tot de uitvoering van projecten; begeleiding inclusief plaatsbezoeken; technisch advies en aanbevelingen; kritische lezing van bestekken en vergelijking van offertes; aanbevelingen over de implementatie van hernieuwbare energiebronnen in het gebouw; deelname aan een gunningsjury of adviescommissie voor de selectie van projectteams; analyse van de dossiers en objectieve argumentatie over de selectiecriteria met betrekking tot duurzaamheid; begeleiding en aanbevelingen om ambitieuze doelstellingen op het gebied van duurzaamheid van gebouwen te bereiken. Info: https://leefmilieu.brussels/facilitator Contact: facilitator@leefmilieu.brussels 0800 85 775	Renolution	N.v.t.	2006	Overheidsopdracht	Toename van het aantal aanvragen en aanzienlijke impact op het budget + integratie van de onderwerpen akoestiek, kelders en grondwater (geothermie).	+/- 1.000.000 €	6.041.281,17 €	19.538 bouwprofessionals.	Professionals in de bouwsector: bouwheren, ontwerpers, beheerders, technisch verantwoordelijken, installateurs of bedrijven; syndici van gebouwen.	De Facilitator Duurzame gebouwen is bedoeld als helpdesk. Aanvragen worden dan ook snel verwerkt. Er is geen urenregistratie voor de professionals. Over het algemeen bedraagt de inspanning 0,1 dag tot 3 dagen, gespreid over meerdere weken.	Tussen 3.500 en 4.000 aanvragen per jaar.	Het tevredenheidspercentage van de dienst schommelt tussen 90 en 95 procent voor de afgelopen 2 jaar. Over het algemeen zijn de aanvragers tevreden over de geboden ondersteuning, waardoor ze vooruit en verder kunnen in hun verbeterings- en renovatieproject op het gebied van duurzaamheid, energie en circulariteit.
Energie en duurzame gebouwen	**Facilitator 'Opleidingen duurzame gebouwen'**	Scholen voor bouwberoepen	Hulpmiddelen - gidsen Opleidingen	Opleidingen of opleidingsinstrumenten over wetgeving inzake duurzaam bouwen voor scholen voor bouwberoepen Contact: facilitator@leefmilieu.brussels	Renolution	N.v.t.	2015	Intern bij Leefmilieu Brussel		- €	- €	7 universiteiten/hogescholen, meer dan 1.000 bereikte studenten en docenten.	Universiteiten en studenten (toekomstige professionals).	Reactie op vragen en verzoeken, van 1 uur voor les tot 2 uur voor bezoeken, tot 1 dag voor jury's enz.	N.v.t.	Meer bekendheid geven aan Leefmilieu Brussel en de werkzaamheden van het Gewest op het vlak van duurzaam bouwen en begeleiding van de sector bij studenten en universiteiten en hogescholen.
Energie en duurzame gebouwen	**Facilitator 'Energiedelen en energiegemeenschappen'**	Natuurlijke personen Mede-eigendommen Overheden Kmo's	Technische, juridische en fiscale begeleiding	De Facilitator 'Energiedelen en energiegemeenschappen' begeleidt projectdragers die het delen van energie of een energiegemeenschap willen opzetten, in alle stadia van hun project. Dit omvat de juridische, technische, administratieve en communicatieve aspecten en de mobilisatie van deelnemers. Contact: facilitator-edeg@leefmilieu.brussels Info: https://leefmilieu.brussels/burgers/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/facilitator-energiedelen-en-energiegemeenschappen	Renolution	N.v.t.	2022	Overheidsopdracht, 4,5 fte in 2023	N.v.t.	330.000,00 €	N.v.t., opgestart in 2022	118	Alle soorten bedrijven en beroepen/zelfstandigen, van alle groottes en sectoren, met uitzondering van verenigingen van mede-eigenaars.	Variabel, sommige aanvragen worden behandeld door modeldocumenten op te sturen, andere hebben baat bij een groepsinfosessie van 2 uur, gevolgd door individuele begeleiding.	Te vroeg in de opdracht.	Te vroeg in de opdracht.
Energie en duurzame gebouwen	**Renolab.b**	Professionals in duurzaam bouwen	Helpdesk Financiële ondersteuning Individuele technische begeleiding Audits - plaatsbezoeken	RENOLAB.B ondersteunt het ontwerp en/of de uitvoering van duurzame en circulaire renovatieprojecten van Brusselse gebouwen. Deze projectoproep heeft betrekking op residentiële en tertiaire gebouwen van elk type en met eender welke bestemming. Website: https://renolution.brussels/nl/renolabb	Renolution	N.v.t.	2021	Subsidie / projectoproep	N.v.t.	3.125.000,00 €	4.803.301,25 €	102 (aantal lopende begeleidingen)	Alle soorten bedrijfsprofielen.	Projectbegeleiding in de ontwerp- of uitvoeringsfase: 10 dagen per project.	Te vroeg in de opdracht.	Circulaire, duurzame en algemene renovaties.
Energie en duurzame gebouwen	**Facilitator 'Mede-eigendom'**	Mede-eigendommen	Individuele technische begeleiding Audits/quickscans - plaatsbezoeken	Begeleiding bij de uitvoering van energiewerkzaamheden. Advies en ondersteuning vanaf de analyse van het dossier, het uitvoeren van een beknopte energie-audit, deelname aan de algemene vergadering en begeleiding tot de werkzaamheden zijn afgerond. Info: https://leefmilieu.brussels/pro/diensten-en-aanvragen/advies-en-begeleiding/facilitator-duurzame-gebouwen-en-facilitator-mede-eigendom Facilitator: facilitator-copro <facilitator-copro@leefmilieu.brussels>	Renolution	N.v.t.	2021	Overheidsopdracht	N.v.t.	257.850,00 €	773.551,65 €	105	Mede-eigendom in de rechtsvorm van een vereniging van mede-eigenaars.	Zodra de mede-eigendom beslist om renovatiewerkzaamheden uit te voeren, duurt de begeleiding tussen 1 en 2 jaar.	1/3 van de verenigingen van mede-eigenaars begint aan een renovatieproces.	De dienst, die als proefproject is gestart, is al geëvolueerd volgens de vaststellingen op het terrein. De feedback van de begeleide personen is zeer positief. Aangezien er veel aanvragen toestromen, selecteert de dienst op basis van efficiëntiecriteria. Verzoeken die niet worden geselecteerd, worden behandeld door de Facilitator Duurzame gebouwen of door Homegrade.
Bodem	**Facilitator 'Bodem'**	Bedrijven Architecten Vastgoedontwikkelaars Syndici Notarissen Landbouwers Tuin- en parkaanleggers Verenigingen Banken Advocaten Overheden	Facilitator Opleidingen Individuele begeleiding	Sensibilisering van alle actoren voor bodemverontreiniging en de 'Good Soil'-strategie, uitleg over geïntegreerd bodembeheer, bevordering van de door de bodem geleverde ecosysteemdiensten en het belang van een levende bodem. Info: https://leefmilieu.brussels/Bodemfacilitator	Good Soil	Bodemordonnantie	2016	Intern bij Leefmilieu Brussel 0,2 fte	Integratie van de 'Good Soil'-strategie in de opdrachten van de Bodemfacilitator.	- €	- €	Geen uitsplitsing van de statistieken naar de verschillende doelgroepen (bedrijven, overheden, particulieren, enz.). Sinds 1 januari 2018: 2.992 tussenkomsten waarvan naar schatting de helft (= 1.496) betrekking heeft op bedrijven.	Elke bedrijfsvorm. Architecten, aannemers, vastgoedontwikkelaars, mede-eigendommen (met inbegrip van syndici), notarissen, landbouwers, tuin- en parkaanleggers, verenigingen, banken, advocaten, overheden.	Zeer variabel, afhankelijk van de behoeften van het bedrijf: tussen 10 minuten (eenvoudig telefoontje) tot 0,5 dag (vergadering, inclusief voorbereiding). Gemiddelde geschat op 0,5 uur.	3.783 tussenkomsten* sinds 2016 (*tussenkomst = telefoon, e-mail, vergadering of opleiding)	De doelgroep maakt goed gebruik van de diensten van de Bodemfacilitator. De inhoud en de werking van de dienst zullen in de toekomst evolueren afhankelijk van de implementatie van de 'Good Soil'-strategie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.